

Η γαστρονομική τέχνη (Μητροπ. Ναυπάκτου & Αγ. Βλασίου Ιερόθεος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Απριλίου 6, 2014

Ὁ ἄνθρωπος ὡς θνητό ὄν ἔχει ἀνάγκη τήν τροφή γιά νά ζήσει, νά λαμβάνη τό σῶμα τίς ἀπαραίτητες βιταμίνες καί θερμίδες. Βέβαια, ἀπό πλευρᾶς θεολογικῆς λέμε ὅτι ὁ ἄνθρωπος δέν ζῆ ἀπό τήν βρώση τῶν τροφῶν, δηλαδή δέν εἶναι οἱ βιταμίνες καί οἱ θερμίδες πού τόν διατηροῦν στήν ζωή, ἀλλά ἡ ἐνέργεια καί ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ διά τῶν βιταμινῶν καί θερμίδων καί τῶν τροφῶν, μερικές δέ φορές καί θαυματουργικῶς. Ἀπόδειξη εἶναι ὅτι, ὅταν ὁ ἄνθρωπος ὀδηγῆται πρὸς θάνατο, λόγω τῆς φθαρτότητας καί τῆς θνητότητας, δέν τόν βοηθοῦν οἱ τροφές, ὅσες καί ἂν καταναλώσῃ.

Ἡ ἐπιλογή τῶν καταλλήλων τροφῶν εἶναι ἀπαραίτητη γιά τήν καλή λειτουργία τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Ἀριστοτέλης ἔλεγε ὅτι οἱ τροφές πού καταναλώνουμε εἶναι συγχρόνως καί φάρμακα. Ἄλλωστε, ὅλοι γνωρίζουμε τήν μεγάλη ἀξία πού ἔχουν τά βότανα γιά τόν ἀνθρώπινο ὀργανισμό. Τά χόρτα παίζουν ρόλο ὄχι μόνον στήν καλή πέψη, ἀλλά καί στήν ὑγεία, γιατί λειτουργοῦν ὡς φάρμακα. Εἶναι δέ γνωστόν πόσες ἔρευνες γίνονται ἀπό τοὺς ἐπιστήμονες στήν φύση γιά νά δημιουργήσουν σέ μεγάλες ποσότητες τά ἀπαραίτητα φάρμακα.

Τελευταῖα

γράφονται πολλά γιά τήν λεγομένη γαστρονομία ὡς τέχνη καί θά ἔλεγα ὡς ἐπιστήμη, πού ἀναφέρεται στήν ὑψηλή μαγειρική, ὅπως ἐπίσης γίνεται λόγος γιά τόν γαστρονομικό ἄνθρωπο πού ἐνδιαφέρεται γιά τήν ἀπόλαυση, τήν ἡδονή, τήν εὐχαρίστηση. Πρόκειται γιά τήν ἱκανοποίηση τῆς ἡδονῆς καί ὄχι τόσο γιά τήν ὑγεία τοῦ ἀνθρώπου καί ὑπάρχουν πολλές ἐκπομπές στήν τηλεόραση γιά τήν αἰσθητική καί τήν γαστρονομική ἀπόλαυση. Βέβαια, αὐτό ἔχει συνέπειες καί στό σῶμα, γιατί ὅ,τι εἶναι ὑπερβολικό τό ἐπιβαρύνει μέσα στήν γενική ἀρχή ὅτι ἡ ἡδονή ἐπιφέρει καί τήν ἀνάλογη ὀδύνη.

Διάβασα

σέ ἐφημερίδα μιά διαφήμιση ἐν ὄψει τῆς νηστείας τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς πού μέ προκάλεσε νά κάνω αὐτό τό σχόλιο: «Κάνουμε διάλειμμα ἀπό τό κρέας, ὄχι ὅμως ἀπό τήν ἀπόλαυση!» (Καθημερινή 17-1-2014). Μέσα στήν

προοπτική αυτή συνιστώνται διάφορες συνταγές σέ νηστήσιμα φαγητά πού προκαλούν ήδονή και απόλαυση στον άνθρωπο.

Μιά τέτοια νηστεία πού είναι έπιλογή τροφών και φαγητών, αποφυγή μερικῶν πρωτεϊνῶν, αλλά ανάπτυξη τῆς απόλαυσης και τῆς ήδονῆς ξεφεύγει από τόν ἀληθινό σκοπό τῆς ὀρθόδοξης ἐκκλησιαστικῆς νηστείας.

Στήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία ἡ νηστεία εἶναι μέσον και ὄχι σκοπός, πού σημαίνει ὅτι ἡ νηστεία ἀποβλέπει σέ κάποιον πνευματικό σκοπό. Ἡ νηστεία σκοπεύει στήν ἀπεξάρτηση τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τήν δουλεία του στήν κτίση και τίς τροφές και τήν ἀπόκτηση τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας, τήν ἀποφυγή και τῆς ποσότητας και τῆς ποιότητας τῶν τροφῶν, στό τέλος δέ ἐλευθέρωση και ἀπό τήν ήδονή, τήν ἀπόλαυση. Ὁ σκοπός τῆς νηστείας εἶναι νά στρέψη ὁ ἄνθρωπος τόν νοῦ του ἀπό τήν κτίση στον Θεό, ἀπό τό εἶδωλο τοῦ φαγητοῦ στον ζῶντα Θεό, νά ἀλλάξη νοοτροπία και προσανατολισμό. Πρέπει ὁ ἄνθρωπος νά ἀποκτήσει τήν πίστη ὅτι ὁ Θεός διευθύνει τόν κόσμο. Αὐτός εἶναι τό κέντρο τῆς ζωῆς του, και ὄχι τά πάθη του.

Ἡ διαφήμιση «κάνουμε διάλειμμα ἀπό τό κρέας, ὄχι ἀπό τήν ἀπόλαυση», πού εἶναι μιὰ σύγχρονη ἀρχή τῆς γαστρονομικῆς τέχνης, και γιά μερικούς ἐπιστήμη, εἶναι νεοειδωλολατρεία, και συμφωνεῖ μέ τούς λόγους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πού ἰσχύουν γιά μερικούς Χριστιανούς, οἱ ὁποῖοι «τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλλά τῇ ἐαυτῶν κοιλίᾳ» (Ρωμ. ιστ´, 18), και γιά τούς ἐχθρούς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ «ὧν τό τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ Θεός ἡ κοιλία και ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνη αὐτῶν, οἱ τά ἐπίγεια φρονοῦντες», ἐνῶ τῶν Χριστιανῶν «τό πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει» (Φιλ. γ´, 18-20).

(Πηγή: parembasis.gr, τ. 211)